

میخ را درست بکوب!

تا به حال از خودتان پرسیده‌اید چند درصد از خانواده‌ها دغدغهٔ تربیت مهدوی فرزندانشان را دارند؟ چند درصد از آن‌ها در تربیت مهدوی موفق بوده‌اند؟ اصلاً تربیت را باید از چه زمانی شروع کرد؟

می‌دانید که تربیت یک کودک، تربیت یک فرد نیست؛ تربیت یک نسل است. تربیت غلط، علاوه بر تحت تأثیر قرار دادن آیندهٔ فرد، می‌تواند سبب آزار رساندن به دیگران شود، اما اگر بذر مهدویت در ذهن و قلب کودک کاشته شود در آینده، نسلی منتظر خواهیم داشت.

نباید از کودکانمان توقعات بی‌جا داشته باشیم. نمی‌شود مطالبی جز مهدویت به فرد آموزش داد و از او توقع داشت که مهدوی یاور شود. این کار مثل این است که به کودک شنا کردن یاد بدهیم و بعد او را از روی شاخه به پایین پرت کنیم و بگوییم پرواز کن!

می‌گویند: «به‌خاطر میخی، نعلی افتاد؛ به‌خاطر نعلی، اسبی افتاد؛ به‌خاطر اسبی، سواری افتاد؛ به‌خاطر سواری، جنگی شکست خورد؛ به‌خاطر شکستی، مملکتی نابود شد و مقصراً همهٔ این‌ها کسی بود که میخ را درست نکوییده بود.» پس باید میخ اول را درست بگوییم، یعنی از همان ابتدا کودکانمان را با محبت امام زمان آشنا و بزرگ کنیم. برای این کار هم ابتدا باید دانش خود را بالا ببریم و روش‌های تربیت مهدوی را یاد بگیریم.

تربیت مهدوی

تربیت را تعریف کنید!

کلمه «تربیت» مصدر باب تفعیل و از ماده «ربو» به معنی زیاد کردن، نیمو دادن، وسیله رشد را فراهم کردن و پاک گردانیدن است. وقتی صحبت از تربیت می‌شود، علاوه بر رشد جسمی، پرورش استعدادها در راستای کمال، پیشرفت و برتری دادن مد نظر است. وقتی فرد صفات و اخلاق را یاد می‌گیرد و تحت تأثیر آموزش‌ها به انجام کارهایی دست می‌زند، می‌گوییم فرد تربیت یافته است.)

به طور کلی در تعریف تربیت، نظریه‌های مختلف گفته شده است که همه آن‌ها دارای نکات مشترکی هستند:

۱. بین تربیت و اجتماعی شدن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.

۲. تربیت سبب ساخته شدن انسان برای زندگی بهتر می‌شود.

۳. با تربیت، تمام استعدادهای انسان به‌طور طبیعی رشد می‌کند.

بنابرین والدین باید زمینه‌ها و امکانات لازم برای شکوفایی استعداد فرزند خود را فراهم کنند تا او با تلاش خود به هدف اصلی‌اش (مهدی‌یاوری) برسد.

تربیت مهدوی

ماتن دباغبانی آگاه باش

در نظام تربیتی اسلام، انسان طوری تربیت می‌شود که تمام تلاش او برای رسیدن به خدا و رضایت او باشد. این کار با تربیت مذهبی صورت می‌گیرد. در تربیت مذهبی، همه ابعاد وجود انسان رشد می‌کند، زندگی هدفمند می‌شود و انسان به انسانیت و انسان کامل (جانشین خدا در روی زمین) متمایل می‌شود؛ در نتیجه دغدغه ظهور پیدا کرده و برای آن تلاش می‌کند. تربیت از ضروری‌ترین نیازهای بشر و عامل اساسی در صعود و سقوط انسان‌هاست. خوبی‌ها یا بدی‌ها نیز بسته به نوع تربیت در وجود انسان ریشه می‌کند؛ به علاوه تربیت و آموزش باید در زمان مناسب انجام گیرد تا اثربخش باشد. این درحالی است که حتی پرورش گل و گیاه و حیوانات نیز نیاز به مهارت دارد، (مثلًا هر کسی نمی‌تواند پرورش ماهی یا مرغ داری راه بیندازد). چگونه بعضی والدین فکر می‌کنند پرورش و تربیت انسان نیاز به مهارت ندارد؟

بعد از اینکه بذرِ محبت را در دل کودک کاشتیم، باید بدانیم که چگونه آن را پرورش داده و شکوفا سازیم. درست مانند باغبانی صبور و آگاه که از نیازهای گیاه اطلاع دارد و می‌داند چگونه از گیاهش مراقبت کند، اگر آفت زد چه کار کند یا چه موقع گیاه را هرس کند.

تربیت مهدوی

خطر «از این شاخه به آن شاخه پریدن»

فقط با شناخت اهل بیت می‌توانیم ارتباط درستی بین خودمان و آن‌ها ایجاد کنیم، زیرا هر کس آن‌ها را بشناسد، برای خود رهبر و الگوی دیگری انتخاب نمی‌کند. این انتخاب زمانی اهمیت پیدا می‌کند که بدانیم اگر فردی را که الگوی خود قرار داده‌ایم، انسانی کامل نباشد، باید دائمًا در حال تعویض الگو باشیم.

مثلًاً ممکن است یک هنرپیشه، ورزشکار، نویسنده و... را به علت داشتن یک یا چند ویژگی خاص به عنوان الگو انتخاب کنیم اما با گذر زمان متوجه می‌شویم که این فرد دارای نقایص و اشتباهاتی است که نمی‌شود از او پیروی کرد. بنابراین مجبور می‌شویم الگویمان را عوض کنیم و این «از این شاخه به آن شاخه پریدن‌ها» باعث اتلاف عمرمان می‌شود.

اما اگر از ابتدا در راه شناخت حضرت گام برداریم، هر لحظه بیشتر عاشق ایشان می‌شویم، زیرا آن‌چه خوبان دارند، حضرت همه را یک‌جا دارد. افزون‌براین، هر کس امام زمانش را نشناشد، به مرگ جاهلیت می‌میرد. نشناختن امام یعنی: «نداشتن رابطه با او، قطع شدن پیوند هدایت با خدا، دور شدن از دین و مرگ جاهلی!» پس والدین باید هم خود مهدی‌شناس و مهدی‌یاور باشند و هم این ویژگی‌ها را به فرزندانشان آموزش دهند.

تریبیت مهدوی

تغذیه روح کودک را جدی بگیرید!

همه ما می‌دانیم که فرزند امانت الهی است و ما در برابر این امانت مسئولیم. برای موفقیت در تربیت و پرورش مهدوی فرزندان باید به نکاتی دقیق کنیم: اول اینکه نیت خود را خالص کنیم و دوم اینکه در کار خود استمرار داشته باشیم. کودک باید از دوران کودکی تا بزرگسالی، محبت و یاد حضرت را با تمام وجود لمس کند. یادآوری روزانه حضرت سبب می‌شود کودک خود را در حضور حضرت احساس کند و برای چیزهایی که حضرت به آنها علاقه دارد، تلاش کند؛ همچنین باید فضا و شرایطی را برای کودک ایجاد کنیم که به او کمک کند در این وضعیت روحی خاص قرار گیرد. البته این کار در هر سنی نیازمند به شیوهٔ خاص خود و متناسب با توانایی کودک است.

همان‌طور که جسم فرزند ما به غذای روزانه نیاز دارد، روح او نیز به غذا نیاز دارد و باید هر روز تغذیه شود؛ یعنی آموزش دینی و محبت اهل‌بیت باید همیشگی باشد و گرنه روزمرگی‌های زندگی سبب فراموشی او می‌شود و آن حضرت در اولویت کارهایش قرار نمی‌گیرد.

تربیت مهدوی

بذرهای اولیه

اسلام آغاز تربیت را از پیش از ازدواج می‌داند و معتقد است ابتدا باید خود را تربیت کنیم تا لیاقت و توان تربیت شایسته دیگران را داشته باشیم و با ازدواج، نخستین پایه‌های شخصیت کودک پریزی می‌شود. پس اگر دختر و پسر در انتخاب همسر دقت و توجه کنند، قدم نخست در تربیت مهدوی را درست برداشته‌اند ولی آیا موقع انتخاب به فرزند و نسلمان نیز فکر می‌کنیم؟

تربیت مهدوی

می‌گویند در انتخاب همسر به این نکته توجه کنید که آیا حاضرید فرزندی شبیه به این فرد (با تمام خصوصیات ظاهری و اخلاقی اش) داشته باشید؟ مثلاً شاید حاضر به ازدواج با یک فرد سیگاری باشید اما آیا دوست دارید فرزندتان نیز سیگاری باشد؟

می‌بینید وقتی پای فرزند، وسط بیاید، مطمئناً بیشتر مراقب انتخاب‌هایمان هستیم. از آنجا که بذرهای اولیه شخصیت کودک را باید در وجود والدین جستجو کرد پس نباید کسی را که فقط از نظر ملک‌های دنیوی زیباست، انتخاب کنیم بلکه باید کسی را انتخاب کنیم که دنیایمان را زیبا کند و در زندگی و تربیت مهدوی فرزند کمکمان کند. کسی که دیندار و بالخلق و با اصل و نسب هست زیرا وراثت در خصوصیات ظاهری و اخلاقی تأثیرگذار است...

برای داشتن فرزند صالح، چلهه ترک گناه بگیر

مراقبت‌های پیش از انعقاد نطفه مهم است. می‌توان این مراقبت‌ها را از ۴۰ روز پیش از انعقاد نطفه آغاز کرد. همانند پیامبر که ۴۰ روز پیش از انعقاد نطفه حضرت زهرا مراقبت‌های ویژه‌ای را در غار حرا آغاز کردند.

تریبیت مهدوی

فکر، نیت، اعمال صالح، انجام واجبات و ترک محرمات، پرهیز از لقمه حرام و... در انعقاد نطفه اثر مثبت و معنوی دارد و افکار آلوده به گناه، تغذیه غلط و... آثار منفی داشته و زمینه بدیختی فرزند را فراهم می‌آورد. شرایط و آداب زناشویی و داشتن روابط صحیح و سالم والدین، می‌تواند زمینه مناسب را برای تربیت فرزند فراهم آورد. برای همین در روایات و سیره معصومین به تأثیر آداب زناشویی پرداخته شده و آن را به دو گونه بیان کرده‌اند:

۱. تأثیر بر سلامت جسم و حتی چهره فرزند: مثلاً آمیزش در اول، وسط و آخر ماه، احتمال جنون فرزند، جذام، فساد اعضا و عقل فرزند را بالا می‌برد و مثال‌های دیگر.
۲. تأثیر معنوی بر روح و روان فرزند: مثلاً رعایت آدابی مثل با وضو و طهارت بودن، نیت داشتن فرزند صالح و مهدوی، دعا کردن و...

زنان همی توانتدم جا هد باشد

محیط جنینی می‌تواند در زمینه‌سازی برای شکل‌گیری شخصیت مهدوی فرزند، نقش مهمی ایفا کند. به این صورت که یا به شکوفایی استعدادهای بالقوه فرزند کمک می‌کند یا در مقابل آن مزاحمت ایجاد می‌کند. جنین کوچک‌ترین نقشی در رشد خود ندارد و کاملاً وابسته به مادر است. مسئولیت مادر از همان ابتدای حمل آغاز شده و مادر وظيفة تربیت را عهده‌دار می‌شود.

برنامه غذایی مادر در هوش، استعداد و اخلاق کودک تأثیر دارد؛ بنابراین مادر باید تنوع غذایی داشته و از غذای ناسالم بپرهیزد. همچنین حالت روانی مادر بر جنین اثر دارد؛ یعنی همه گفتار و رفتار، رفت و آمدّها، شنیدنی‌ها، گفتنی‌ها و خواندنی‌های مادر در رشد و تربیت جنین اثرگذار است.

پس مادر باید خود را از گناه و انحراف دور کند. از جمله می‌تواند دعاها و اذکار مربوط به امام زمان را بخواند و بر آن مداومت کند. (مثلًا هر روز دعای عهد و فرج بخواند). می‌تواند قرآن بخواند و صدقه دهد و آن را به حضرت پیشکش کند. به زیارت اهل‌بیت برود و به آنان توسّل کند و...

حاملگی و زایمان کار دشواری است. مادر از زمان حامله‌شدن تا هنگامی که نوزاد خود را از شیر می‌گیرد، همانند مردی است که در میدان جنگ جهاد می‌کند. پس کار او بسیار ارزشمند است.

تربیت مهدوی

یک پدر نموده...

جنین در جایگاهی است که در معرض خطرهای جسمی و روحی قرار دارد. مسئولیت او در این دوران کاملاً بر عهده والدین و به خصوص مادر است. پس هر کاری که مرد برای همسرش انجام می‌دهد تا او دوران بارداری سالم و بهتری را بگذراند، به طور غیرمستقیم در سلامت کودک تأثیر دارد.

وظیفه پدری و پدر بودن از پیش از تولد شروع می‌شود. در زمان بارداری، مرد حمایت‌گر اصلی مادر باردار است و باید محیط امن و سالمی برای همسر و فرزند خود ایجاد کند و در حفظ و حراست از همه ابعاد اخلاقی، تربیتی، بهداشتی و... آنها بکوشد. پدر باید محیط خانه را از موسیقی، صدا و تصویر حرام پاک و به ایجاد محیطی آرام و دور از گناه کمک کند.

همه قسمت‌های بدن جنین از غذایی که به وسیله تغذیه مادر به او می‌رسد، درست می‌شود؛ بنابراین پدر باید در تهیه لقمه پاک و حلال بکوشد، زیرا لقمه پاک در مهدوی شدن فرزند اثر بسزایی دارد.

آرامش مادر و تغذیه خوب او در دوران بارداری، سبب رشد کامل جنین و پرورش مناسب او می‌شود.

تربیت مهدوی

برای پختن اُملت آماده‌ای؟!

اسلام، مرحله‌ای بودن رشد را می‌پذیرد و به موقعیت جسمانی و روانی و نحوه برخورد مناسب والدین اهمیت می‌دهد و دوران تربیت را به سه دوره هفت ساله تقسیم می‌کند:

۱. هفت سال اول: دوره آقایی کودک و دوران بازی اوست. کودک باید مورد احسان، محبت و نوازش والدین قرار گیرد.
 ۲. هفت سال دوم: خواندن و نوشتن را یاد می‌گیرد. فرزند، بنده و فرمانبردار است و والدین فرزندشان را به اخلاق و آداب درست و شایسته تربیت می‌کنند.
 ۳. هفت سال سوم: دوران یادگیری مقررات زندگی و حرام و حلال است. فرزند در این مرحله به عنوان مشاور در اداره امور به خانواده کمک می‌کند. ضربالمثلی می‌گوید: «برای پختن یک اُملت خوشمزه، حداقل باید یک تخمر مرغ بشکنیم.» یعنی برای به دست آوردن هر چیزی، باید هزینه‌اش را پردازیم. این هزینه گاهی زمان، گاهی پول، گاهی گذشتن از خوش‌ها... است.
- اگر هدف شما تربیت فرزند مهدوی باشد، ارزش پرداخت هزینه را دارد، زیرا با تربیت مهدوی فرزندتان زمینه کسب خیر دنیا و آخرت را هم برای خود و هم برای فرزندتان فراهم می‌کنید.

تربیت مهدوی

مدال طلا

دو هفته اول زندگی، دوران نوزادی است. نوزاد یاد گرفتن را از لحظه تولد شروع می‌کند. یک ورزشکار برای رسیدن به مدال طلای جهانی سخت تمرین و برنامه‌ریزی می‌کند. بدن خود را آماده و برای به دست آوردن شرایط لازم برای شرکت در مسابقه تلاش می‌کند. به علاوه ابتدا باید در مسابقات کشوری پیروز شود تا به مسابقات جهانی راه یابد و با تلاش به مدال طلای جهان برسد.

حالا سؤالی که مطرح می‌شود این است که آیا ما نباید برای سربازی و تربیت سرباز صاحب‌الزمان برنامه‌ای منظم و دقیق داشته باشیم تا فرزندمان لیاقت بودن در رکاب حضرت را به دست آورد؟

پس نباید تربیت در دوران نوزادی را سبک بشماریم. می‌توانیم در این دوران این کارها را انجام دهیم:

۱. گفتن اذان و اقامه در گوش نوزاد پس از تولد

۲. برداشتن کام نوزاد با خرما، آب فرات، آب باران و تربت امام حسین

۳. نام نیک و با معنا برای فرزند انتخاب کردن

همچنین مستحب است که روز هفتم ولادت، سر نوزاد را تراشیده و هم وزن موهایش، طلا یا نقره صدقه داده شود و...

تربیت مهدوی

بزرگترین وظیفه پدر در هنگام نوزادی فرزند، حفظ آرامش همسرش است؛ زیرا مادر برای سیراب کردن کودک از سرچشمه جانش، به آرامش و شادابی روحی و جسمی نیازمند است و پدر در ایجاد این آرامش و حفظ آن بسیار تأثیرگذار است.

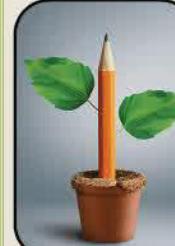
همچنین طبق تعالیم اسلام و تحقیقات دانشمندان، در زمان شیردهی، تمام احساسات مادر به فرزند منتقل می‌شود. پس برای داشتن فرزندی امام زمانی، باید احساسات مثبت به فرزند منتقل شود و این امر جز با کمک پدر میسر نیست.

از جمله کارهایی که پدر می‌تواند برای فرزند انجام دهد، می‌توان به امور زیر اشاره کرد:

عقیقه کردن: یعنی ذبح حیوانی به نیت سلامتی کودک و دادن گوشت آن به نیازمندان.
ولیمه دادن: یعنی غذا دادن به مؤمنین، دوستان و آشنايان. این عمل باعث پیوندهای نیکو و زیبای اجتماعی و آثار معنوی در سلامت جسمی و روحی فرزند می‌شود.

ختنه کردن پسران: پیامبر اکرم فرمودند: «فرزندان خود را در روز هفتم میلادشان ختنه کنید؛ پس همانا [با این کار] فرزند پاکیزه [شده] و روییدن گوشت در بدنش سریعتر می‌شود و...»^{۱*}

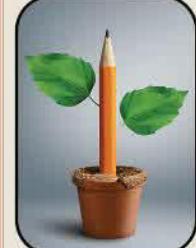
۱.الكافی، ج ۶، ص ۳۵

تربیت مهدوی

شیرسازنده

یکی از بزرگترین وظایف مادر در دوران نوزادی، شیر دادن به فرزند است که اهمیت ویژه‌ای دارد؛ شیر خوردن تنها مربوط به ساختمان جسمی کودک نیست، بلکه شیر مادر در رشد و بالندگی شخصیت فرزند نیز نقش مهمی دارد زیرا شیر مادر طبیعت کودک را تغییر می‌دهد.

تریبیت مهدوی

می‌دانیم که رفتار، گفتار و غذای مادر در شیر او تأثیر می‌گذارد پس اگر شیر دادن به نوزاد با آداب خاصی باشد به داشتن فرزند مهدوی کمک می‌کند.

در سرگذشت بسیاری از علماء و بزرگان ذکر شده است که مادرانشان با وضو و در حال ذکر و دعا به فرزندشان شیر می‌دادند. پس مادر می‌تواند با وضو و رو به قبله به فرزند خود شیر دهد و در همین حال دعاهای مخصوص امام زمان (مثل: آل یاسین، دعای فرج، عهد و...) را زمزمه کند. زیرا همان‌گونه که گفته شد حالات روحی و افکار مادر هنگام شیردهی به فرزند منتقل می‌شود.

اسلام به ما توصیه می‌کند اگر مجبورید برای فرزندتان دایه بگیرید، سعی کنید زنی عاقل، زیبا، خوش اخلاق و سالم را برای این کار انتخاب کنید.

شیر دادن به فرزند از نظر اسلام به اندازه‌ای ارزشمند است که برای تشویق مادر به انجام آن، ثواب‌های بسیاری برای مادر بیان کرده است. همچنین اسلام کمترین زمان شیردهی را ۲۱ ماه و شیردهی کامل را ۲۴ ماه بیان می‌کند.

نسخه کوچکی از جوانی

هفت سال اول زندگی، دوره آقایی کودک است. آقایی یعنی به همه نیازهای کودک توجه شود. مشخصات این دوران به شرح زیر است:

۱- مرحله خودمداری: کودک باید آزاد باشد و مسئولیتی متوجه او نباشد. آزادی یعنی ایجاد محیط مناسب، به نحوی که مجبور نباشیم به کودک امر و نهی کنیم و او به راحتی به بازی و جستجو پردازد.

۲- تحرک زیاد: کودک سالم دارای تحرک زیاد است و اگر این چنین نباشد، غیرعادی و نامتعادل است.

۳- بازی کردن: شغل اصلی کودک در این دوران، بازی است. بازی‌های خلاقانه کودک، سبب تکامل روح و جان او می‌شود و به کودک، قدرت ابتکار (نوآوری) می‌دهد و استعدادهایش را شکوفا می‌کند.

۴- کنجکاوی، سؤال و پرسش: کودک سعی دارد محیط پیرامون خود را بشناسد و بفهمد که چگونه می‌تواند با محیط اطرافش ارتباط بگیرد.

۵- تقلیدپذیری: در این دوره، کودک بیش از هر زمان دیگری از رفتار و گفتار دیگران تقلید می‌کند.

به طور کلی، این دوره، پایه و اساس شکل‌گیری شخصیت انسان و نسخه کوچکی از جوانی اوست که مهم‌ترین نقش را در شکل‌گیری شخصیت مهدوی فرزند دارد.

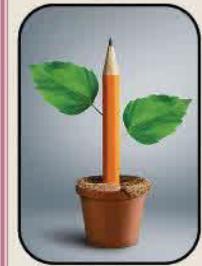
تربیت مهدوی

بادبامابدون تربیت!

از آنجایی که کودک در هفت سال نخست زندگی، بیش از همه با مادرش در ارتباط است، مادر، نخستین معلم کودک است. ما گاهی کودک را بادب تربیت می‌کنیم. او را از لحاظ عاطفی و روحی سیراب می‌کنیم اما به تربیت مهدوی او توجه نمی‌کنیم. در صورتی که اگر بخواهیم در آینده فرزندی مهدی یاور داشته باشیم، باید تربیت مهدوی او را از همان ابتدا شروع کنیم و نگوییم که هنوز زود است و او چیزی نمی‌فهمد.

در عین حال نباید از او توقع بی‌جا و غیرواقعی داشته باشیم، بلکه باید با توجه به سن و توانایی‌های کودک و با روش‌های مختلف به او آموزش دهیم.

مادر باید حس همکاری و کمک به دیگران را در کودک پرورش دهد و درس اخلاق (امانت‌داری، راستگویی، خوش‌قولی و...) را جزو دروس الزامی او بداند و از همه مهم‌تر اینکه به فرزند خود هویت مهدوی بدهد. محبت اهل بیت را در قلب او ایجاد و تقویت و از هر فرصتی برای یادآوری امام زمان استفاده کند. مادر می‌تواند در این راه، از شعر، بازی، داستان، نقاشی و... کمک بگیرد.

تربیت مهدوی

دوربین فیلمبرداری (۱)

شاید شنیده باشد که می‌گویند: «بچه‌ها تا کوچک هستند، مشکلاتشان هم کوچک است و با بزرگ شدن، مشکلاتشان نیز بزرگ‌تر می‌شود.» اما حقیقت این است که مشکلات بزرگ، ریشه در کودکی دارند. زیرا رفتار والدین با کودک در هفت سال نخست زندگی، تعیین کنندهٔ شخصیت او در تمام عمر است.

پس می‌توان با تربیت صحیح از بروز مشکلات در بزرگسالی جلوگیری کرد. والدین باید در تقسیم وظایف و اجرای برنامه‌های تربیتی، با هم به توافق برسند و برای تربیت مهدوی در این دوران، از بهترین وسیله، یعنی بازی و سرگرمی، استفاده کنند.

برخی از وظایف مشترک والدین به شرح زیر است:

۱- رشد شخصیت کودک:

با کودک هم‌بازی شوید تا با شما دوست شود، تکریم شخصیت را بیاموزد و حسّ استقلال، اراده و اعتماد به نفس در او شکوفا شود.

به او احترام بگذارید تا احترام به شخصیت را بیاموزد.

از زدنِ برچسب‌های منفی و تحریر کردنِ کودک خودداری کنید و به جای «نه گفتن» به کودک، به او حقّ انتخاب دهید. (البته از میان گزینه‌هایی که خود معرفی می‌کنید).

ادامه دارد...

تربیت مهدوی

دوربین فیلمبرداری (۱)

شاید شنیده باشد که می‌گویند: «بچه‌ها تا کوچک هستند، مشکلاتشان هم کوچک است و با بزرگ شدن، مشکلاتشان نیز بزرگ‌تر می‌شود.» اما حقیقت این است که مشکلات بزرگ، ریشه در کودکی دارند. زیرا رفتار والدین با کودک در هفت سال نخست زندگی، تعیین‌کنندهٔ شخصیت او در تمام عمر است.

پس می‌توان با تربیت صحیح از بروز مشکلات در بزرگسالی جلوگیری کرد. والدین باید در تقسیم وظایف و اجرای برنامه‌های تربیتی، با هم به توافق برسند و برای تربیت مهدوی در این دوران، از بهترین وسیله، یعنی بازی و سرگرمی، استفاده کنند.

برخی از وظایف مشترک والدین به شرح زیر است:

۱- رشد شخصیت کودک:

با کودک هم‌بازی شوید تا با شما دوست شود، تکریم شخصیت را بیاموزد و حسّ استقلال، اراده و اعتماد به نفس در او شکوفا شود.

به او احترام بگذارید تا احترام به شخصیت را بیاموزد.

از زدنِ برچسب‌های منفی و تحریر کردنِ کودک خودداری کنید و به جای «نه گفتن» به کودک، به او حقّ انتخاب دهید. (البته از میان گزینه‌هایی که خود معرفی می‌کنید).

ادامه دارد...

تربیت مهدوی

دوربین فیلمبرداری (۲)

وظایف مشترک والدین در هفت سال نخست زندگی (ادامه پیام پیشین):

۲- رشد روانی و عاطفی:

با محبت زبانی و عملی، کودک خود را خوشحال کنید (مانند بوسیدن، نوازش، در آگوش گرفتن، هدیه دادن، عدالت در محبت کردن، احترام به کودک و...). فراموش نکنید که نباید در محبت، افراط و تفریط کنید.

تربیت مهدوی

۳- رشد دینی و اخلاقی:

می‌توان کودک را با عبادات‌های تمرينی، به انجام عبادات تشویق کرد. عبادات‌های تمرينی سبب می‌شود که کودک به تدریج به عبادت عادت کند و انجام آن برایش سخت نباشد. یادتان باشد نباید کودک را به عبادات‌های دشوار و خارج از توانش وادار کنید، زیرا سبب تنفس او می‌شود.

همچنین ابتدا دعاها مربوط به حضرت مهدی را به زبان کودکانه و با توجه به فهم کودک به او آموزش دهید و سپس بذر محبت حضرت را با یادآوری روزانه، آبیاری کنید.

از همه مهم‌تر نباید فراموش کنید که تربیت موفق با عمل انجام می‌شود، نه با زبان! زیرا کودک از آغاز تولّد مشغول پرورش یافتن و آموختن است. او مانند دوریینی است که از اعمال ما فیلم می‌گیرد و از رفتارمان تقلید می‌کند و اگر عمل و سخن ما با هم در تضاد باشد، عمل را ترجیح می‌دهد. پس رفتار ما تعیین‌کننده انتخاب‌های اوست. در نتیجه، ابتدا باید خودمان را تربیت کنیم، آن‌گاه کودک نیز تربیت می‌شود.

عمق‌ریشه‌ها

در هفت سالِ دوم زندگی، کودک به مسئولیت‌پذیری می‌رسد و در این سن خواستار رسیدن به نتیجهٔ مطلوب و دلخواه از فعالیت‌هایش است.

او همچنین می‌تواند به طرز فکر بزرگ‌ترها پی ببرد، اما هنوز به مرحلهٔ تصمیم‌گیری نرسیده است. درواقع در این دوره، کودک از مرحلهٔ چیستی، به مرحلهٔ چگونگی و چرایی می‌رسد. والدین در این دوران، دو وظیفهٔ اصلی دارند:

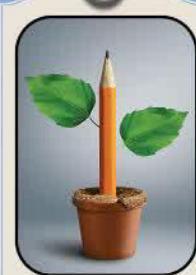
تربیت و ادب‌آموزی

تعلیم و باسواندن فرزند

در این دوره، باورهای دینی و مهدوی را باید در وجود فرزندمان عمیق‌تر کنیم تا در وجود او تثبیت و ریشه‌دار شوند. به همین علت، آموزش‌های دینی و مهدوی، باید خشک و کسل‌کننده باشند، بلکه باید شاد و مفرح بوده و با ادبیاتی ساده به او ارائه شوند؛ یعنی باید از جملاتی استفاده کنیم که برای کودک قابل فهم باشد.

پاسخ‌گویی به سوالاتِ او در این سن اهمیت بالایی دارد. پس هرگز از جملاتی مانند «چون من می‌گم باید این کار رو انجام بدی» برای کودک استفاده نکنید. این دوره، با ورود فرزندان ما به مدرسه همزمان است. اما متأسفانه نظام آموزشی طوری است که کودکان را برای زندگی تربیت نمی‌کند.

پس به جای آنکه فرزند خود را تحت فشار قرار دهید تا در مدرسه بدرخدش، به او بیاموزید که مهم‌تر از درخشیدن در مدرسه این است که برای حضرت بدرخدش. البته فراموش نکنید که آموزش چگونگی رسیدن به این درخشش به عهدهٔ ما والدین است.

تربیت مهدوی

نقش مادر در تربیت مهدوی

آنچه بیش از پرستاری از فرزند برای مادر اهمیت دارد این است که با نفوذ در قلب و روح کودکش، سبب تغییر و تحول او شود. به همین علت باید همیشه مراقبِ رفتار، شخصیت و عمل خود باشد تا آثار مثبتی بر فرزند خود بگذارد. در این دوره (هفت سال دوم) تعلیم و آموزش به طور رسمی آغاز می‌شود. بنابراین مادر باید در ابتدا سطحِ دانش مهدوی خود را بالا ببرد تا بتواند هرچه بهتر به فرزندش آموزش بدهد و در مقابل پرسش‌های کودک جواب مناسبی داشته باشد. مادر باید ذهن فرزندش را از شادی‌های دین پُر کند و بعد به آموزش امام‌شناسی و مهدی‌شناسی (چهره، تبار، تاریخ، اخلاق، مقام و جایگاه امام) بپردازد. مادر باید فرزند را از آنچه روانش را آلوده می‌سازد، دور و فضایی مهدوی در خانه ایجاد کند. مثلاً فرزند را به جلسات مذهبی ببرد و با دادن مسئولیت مناسب با سنتش، او را از راحت‌طلبی جدا کند. اگر فرزندش دچار خطأ شد، به او تذکر دهد اما افراط نکند، زیرا این کار سبب ایجاد نفرت می‌شود.

یادمان باشد کودک در دامان مادر بسیار بهتر از بودن در محضر هر استادی تربیت می‌شود، زیرا آنچه فرزند از مادرش می‌شنود، برای همیشه در قلبش نقش می‌بندد؛ پس بهتر است که این شنیده‌ها صحبت‌های مهدوی باشد.

تربیت مهدوی

تلاش کن تا طلاش کنی (۱)

از شرایط لازم در تربیت، قاطعیت است. قاطعیت یعنی شخص در تصمیمش محکم، جدی و استوار باشد. قاطعیت نداشتن والدین سبب می‌شود فرزند از آن‌ها حساب نبرد و آن‌ها را جدی نگیرد. در نتیجه فرزند، خودسر و گستاخ بار می‌آید. پس برای تربیت شایسته در کنار محبت کردن، قاطع باشید و تمام تلاشتان را برای رشد فرزند خود به کار ببرید.

تربیت مهدوی

رشد دادن فرزند را می‌توان در زمینه‌های زیر پیگیری کرد:

- ۱- فکری و عقلی: والدین باید موقع پذیرش بی‌چون و چرا از فرزند داشته باشند. زیرا این کار سبب می‌شود فرزند در بزرگسالی قدرتِ تصمیم‌گیری لازم را نداشته باشد و در رشد عقلی، عقب بماند.
- ۲- دینی: هفت سال دوم، دوران نهادینه کردن باورهای دینی و مهدوی در کودک است. فطرت خداجوی کودک که با حس کنجکاوی همراه است و به تدریج رشد می‌کند، باید قانونمند و هدفدار رشد کند و تربیت شود. کودک باید با محبت امام بزرگ شده و با معارف اسلامی و قرآن آشنا شود.

در تربیت کردن، به ویژه تربیت دینی از گفتن سخن و اعمالِ رفتارهای دورکننده کودک از موضوع تربیت پرهیز و کاری کنید تا عبادات برای فرزندتان شیرین شود.
ادامه دارد...

تلاش کن تا طلاش کنی - ۲

ادامه وظایف مشترک والدین در رشد فرزند شامل موارد زیر است:

۳- رشد فرهنگی: در تربیت فرهنگی، خانه، مدرسه، دوستان و رسانه بیشترین تأثیر را در آموزش دارند.

سیگار هزار تومانی، بوی اُدکلن یک میلیونی را خراب می‌کند. پس باید حواسمن باشد که فرزندمان از چه کسی و از کجا آموزش می‌بیند. همچنین در زمینه استفاده از رسانه، بستری فراهم کنیم تا فرزندمان استفادهٔ صحیحی از رسانه داشته باشد.

۴- رشد اقتصادی: فرزند خود را خودخواه، اسراف‌گر و مصرف‌گرًا بار نیاوریم. به فرزندتان بیاموزید تا در نگهداری از وسایلش کوشای بشد و در صورت خراب شدن، [در صورت امکان] آنها را دور نیندازد بلکه تعمیرشان کند.

رفتار ما باید به‌گونه‌ای باشد که پول و رفاه طلبی مهمترین دغدغه و هدف فرزند ما نشود. باید به او بیاموزیم که به‌خاطر مسائل مالی فخر نفروشد و بانداشتمن چیزی حسادت نکند. در یک کلام، باید برای آموزش ذهن فرزندمان برنامه‌ریزی کنیم و **إلا** روزگار برایش برنامه‌ریزی می‌کنیم. اگر فرزند مهدی‌یاور می‌خواهد، باید تلاش کنید تا طلاش کنید.

تربیت مهدوی

مَنْ مَنْ و مِنْ مِنْ

هنر والدین در این است که با شیوه‌های جذاب، امروزی و خلاقانه، عشق و محبت امام را در وجود فرزندان ایجاد کنند. برای این کار از دو روش می‌توان استفاده کرد:

تریبیت مهدوی

۱- الگوسازی: وقتی کسی برای فرزند ما جذاب باشد، الگوی فرزندمان می‌شود و کودکمان از رفتار آن الگو تقلید می‌کند چون کودک، الگو را دوست دارد و سعی می‌کند حتی ظاهرش را شبیه به آن الگو کند. به عنوان مثال، وقتی هنرپیشه یا ورزشکاری در جامعه برای بچه‌ها جذاب باشد، بچه‌ها از مدل لباس و کفش، مدل راه رفتن و حرکات و حتی نکیه کلام‌های او تقلید می‌کنند.

حالا نقش والدین در این است که هم خودشان الگوی مناسبی باشند و هم این‌که الگوهای مناسب را به فرزندشان معرفی کنند.

۲- فرهنگ‌سازی: در فرهنگ‌سازی، والدین باید تلاش کنند تا محبت و دوستی امام از ارزش‌های مهم برای فرزندشان تلقی شود. اگر والدین به مسائل مهدوی اهمیت دهند و آن را در رفتار و کلام خود نشان دهند، فرزند نیز آن‌ها را یاد می‌گیرد.

به طور کلی، سبک زندگیمان باید امام زمانی شود. پس اگر در صحبت‌هایتان دائمًا می‌گویید که من این‌جوری هستم، من آن‌جوری هستم، یعنی اصطلاحاً زیاد مَنْ مَنْ دارید اما در هنگام عمل، مِنْ و مِنْ و تعلّل می‌کنید، به فکر تغییر خود باشید، زیرا کلام و عمل شما هر دو بر فرزند شما تأثیرگذار هستند.

در میانِ ستاره‌ها!

آنچه در الگوسازی اهمیت ویژه‌ای دارد، خود شما هستید؛ زیرا پایه‌های اصلی شخصیت در خانواده شکل می‌گیرد و والدین اولین و مهم‌ترین الگوها هستند. پس والدین دو نقش دارند:

تربيت مهدوي

- ۱- خود در رفتار و گفتار، محبت به امام را نشان دهند، زیرا کودک مقلّدی کامل است و آنچه در جلوی دید چشم او انجام می‌دهید بر تفکر و رفتار او اثر دارد. در واقع فرزندان آنگونه که ما می‌خواهیم نمی‌شوند، بلکه آنگونه که عمل می‌کنیم، می‌شوند.
- ۲- والدین الگوهای مناسب را به فرزند معرفی کنند و برای گرایش به الگوهای مثبت (به صورت غیرمستقیم) زمینه‌سازی کنند و فرزندشان را با کسانی آشنا کنند که عاشق حضرت هستند.
همیشه در الگوسازی از اکسیر محبت استفاده کنید. نباید او را مجبور به دوستی با کسی کنید. فقط باید مراقب باشید تا فرزندتان هر کسی را به عنوان قهرمان و الگوی خود قرار ندهد.

چیزی که خانواده باید با آن زندگی کند (۱)

نقش خانواده‌ها در ترویج فرهنگ مهدویت بسیار مهم است، به طوری که وقتی فرهنگ مهدویت در خانواده‌ها رواج یابد به طور حتم در جامعه نیز نهادینه خواهد شد.

تریبیت مهدوی

برای فرهنگ‌سازی می‌توان از روش‌ها و نکات زیر استفاده کرد:

۱- احترام: فرزند باید دائمًا تعظیم و تکریم والدین نسبت به حضرت را ببینند.

۲- ستاره بسازیم: زیبایی‌های حضرت را به روش‌های مختلف بیان کنیم. بچه‌ها عاشق قهرمان‌های فیلم و انیمیشن‌ها می‌شوند، زیرا این قهرمانان، زیبا، جذاب، قدرتمند، دارای توانایی‌های ویژه و کمک‌کننده به دیگر انسان‌ها هستند و گاهی دنیا رانجات می‌دهند. پس چرا ما از حضرت برای فرزندمان یک ستاره نسازیم؟ مگر جز این است که حضرت قهرمان واقعی این جهان است؟

۳- امام رواسطهٔ فیض است: بچه‌ها باید بدانند که تمام نعماتی که داریم به خاطر وجود ایشان است.

۴- بهشت پس از ظهور: از زیبایی‌های پس از ظهور برای فرزندتان بگویید به طوری که مشتاق رسیدن به آن دوران شود.

۵- برپایی جلسات مربوط به حضرت: بچه‌ها عاشق جشن و شادی‌اند. حداقل شب ولادت حضرت، در خانه جشن بگیریم یا فرزندمان را به جشن‌ها و جلسات مهدوی ببریم. ادامه دارد...

چیزی که خانواده باید با آن زندگی کند (۲)

ادامه روش‌ها و نکات فرهنگ‌سازی مهدوی:

۶- تشویق فرزند:

الماس با تراش و انسان با تلاش می‌درخشد. همیشه به فرزند خود یادآوری کنید که تلاش او سبب درخشیدنش در نظر حضرت می‌شود. پس هرگونه کار مثبت مهدوی او را مورد توجه و تشویق قرار دهید.

تربيت مهدوی

۷- حضور در مکان‌های مرتبط با حضرت:

شرکت کردن در مجالسی مانند دعای ندب، ذکر اهل بیت و سخنرانی، جشن میلاد، اردوهای فرهنگی و زیارتی از حرم‌ها و زیارتگاه‌ها و...

۸- دعای سرنوشت‌ساز:

دعای والدین در حق فرزندان در سرنوشت آن‌ها مؤثر است. (علامه مجلسی به برکت دعای پدر خود به این مقام رسید). بنابراین از خدا بخواهیم تا در تربیت فرزند مهدوی، کمکمان کند.

۹- دادن هدیه:

هدیه‌هایی که به فرزندمان می‌دهیم در زمان‌ها و مناسبت‌های مرتبط و منسوب به حضرت (مثلًاً جمعه‌ها) باشد، زیرا این کار در جلب محبت به حضرت تأثیرگذار است. هدیه می‌تواند مادی، کلام تشویقی، بردن کودک به مکان تفریحی، تهییه غذای دلخواه و... باشد.

می‌دانیم که فرهنگ مهدوی به ارث نمی‌رسد، بلکه به وسیله آموزش، به نسل بعدی منتقل می‌شود. پس اگر یاد حضرت دائم در خانه باشد، امام در ذهن بچه ثبت می‌شود. در واقع فرهنگ مهدوی باید آن چیزی باشد که خانواده با آن زندگی می‌کند.

بی احترامی به وزیر ممتوع

دوران نوجوانی (بلغ) و جوانی در تعالیم اسلامی، دوره وزارت فرزند است. در دوره بلوغ، تغییرات هورمونی موجب تحولات چشمگیر در جسم و جان نوجوان می‌شود؛ پس او نیازمند توجه، محبت و حمایت بیش از پیش است. این دوران، دوره کارآموزی و کسب تجربه، خودسازی و کسب آمادگی است. اگر در مراحل قبل، مهدی‌شناسی را به او آموخت داده‌ایم، در این دوران، آموخت و تربیت او به عنوان جوان مهدی‌یاور ادامه یافته و شتاب می‌گیرد.

فرزند در هفت سال سوم زندگی، وزیر، ملازم (یار و همراه) و مشاور والدین و دارای روحیه تشخوص طلبی و استقلال‌جویی است؛ یعنی باید مسئولیت‌های جدی بپذیرد و به عنوان عضوی فعال و کارآمد نقش‌آفرینی کند.

پس باید در این دوران، شخصیت و احترام زیادی برای او قائل شویم، به توانایی‌ها و علایقش توجه کنیم و او را در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت دهیم.

ما باید غیرمستقیم بر او نظارت کنیم و از امرونهای پرها نیز بپرهیزیم. اگر او را از کاری منع کردیم، پیشنهادات و راهکارهای جایگزین را نیز به او بگوییم.

فرزند ما در جوانی باید نسبت به پدر حقیقی خود (امام زمان) نقش‌آفرینی کند و والدین به خاطر تجربه، دلسوزی و خیرخواهی، بهترین افراد برای یاری او در این راه هستند.

تربیت مهدوی

تحکّم بی تحکّم

مادر علاوه بر مسئولیت اداره خانه، مسئولیت تربیت فرزندان را نیز به عهده دارد. او مدیر خانه است و باید کانون خانه را گرم نگه دارد.

فرزندان تشنۀ محبت هستند پس او باید با ابراز محبت، آنها را سیراب کند. به فرزندان مسئولیت دهد و برای آنها مشغله مفید و مهدوی ایجاد کند.

با فرزندان رابطه کلامی قوی داشته باشد و با آنها رفیق شود. پیش از صحبت با آنها، اول دغدغه‌ها و درد دل‌هایشان را بشنو و تا حد امکان برای برطرف کردن آنها بکوشد و در مقابل خواسته‌های غیر منطقی آنها قاطعانه بایستد.

مادر نباید از کلمات تحکّم‌آمیز و ذلّت‌بار و امر و نهی افراطی استفاده کند. بلکه باید به جای آن از روش غیر مستقیم برای انتقال مطالب استفاده کند.

مادر باید به سوالات و شباهات فرزند پاسخ منطقی بدهد. او را با افراد آگاه و دانا آشنا کند. نباید توقع داشته باشد که چون او برخی مسائل را قبول دارد، فرزندش هم مثل او فکر کند.

مادر قلب خانه است و پدر روح خانه، پس مادر می‌تواند با نشان دادن جایگاه پدر، ولی شناسی را به فرزند خود نیز آموخت دهد.

تربیت مهدوی

موعظه، آری یا خیر؟

پدر، علاوه بر تلاش برای برطرف کردن نیازهای مادّی، باید برای برطرف کردن نیازهای روحی فرزند نیز تلاش کند و در تربیت اخلاقی، پرورش فکری و عقلی فرزندان کوشای باشد. آنها را به تحصیل علم و اخلاق تشویق کند. و زمانی که فرزندان به سن ازدواج رسیدند، شرایط ازدواجشان را فراهم کند. در سوره لقمان (کسی که خدا او را با صفت حکمت توصیف می‌کند)، لقمان فرزند خود را با موعظه نصیحت می‌کند.

تربیت مهدوی

موعظه؛ سخنِ راست، دُرست و سازنده‌ای است که با لحنی گرم و گیرا و با سخنانی نرم و محترمانه بیان می‌شود. به طوری که شخصیّت فرزند حفظ شده و عزت نفس او از بین نمی‌رود. موعظه پدر باید دوستانه، خیرخواهانه و به دور از تحقیر باشد. پدر باید طوری حرف بزند و رفتار کند که فرزند به امور مهدوی تشویق شود و او را باید با احکام، معارف دینی، امام‌شناسی، مسئولیت‌پذیری، همدردی، دلسوزی، صبر و... آشنا نماید. البته خود پدر هم باید نسبت به اموری که آموزش می‌دهد، عمل کننده و الگو باشد.

رفیق‌شفیق

علت اصلی اختلالات رفتاری و انحرافات اخلاقی نوجوان و جوان را می‌توان در چگونگی روابط آن‌ها با بزرگسالان جستجو کرد. در نوجوانی فرزند می‌خواهد توانایی‌ها و خلاقیت‌های خود را بُروز دهد. نمی‌خواهد ضعف‌هایش به رُخش کشیده شوند و مورد تهدید و انتقاد پی‌درپی قرار گیرد. برای همین جذب افرادی می‌شود که مورد توجه، احترام، تأیید و مشورت آنها قرار بگیرد. در این دوران فرزند ما نیاز به محروم راز دارد. پس والدین باید در ایجاد اعتماد متقابل و برقراری رابطه دوستانه تلاش کنند. آنها باید طوری با فرزند خود رفیق باشند که او برای راهنمایی و کمک، اول به سراغ آنها بیاید. والدین باید مانند یک الگوی مناسب رفتار کنند و فرزند را در انتخاب و پیدا کردن دوست مناسب یاری دهند. والدین باید فرزند را در برابر افکار انحرافی مسلح کنند. در واقع اگر از همان ابتدا احادیث و معارف دینی و مهدوی را به خوبی به فرزند آموزش داده باشند، فرزند آمادگی رویارویی با انواع شباهات و انحرافات را دارد. چون از قبل پاسخ آنها را می‌داند.

تربيت مهدوي

هدف عالی

نداشتن انگیزه و هدف در زندگی، انسان را دچار روزمرگی و افسرده‌گی می‌کند. یکی از کارهای مفید والدین و مریان ایجاد انگیزه و چشاندن لذت‌های واقعی به جوان است و این امر میسر نمی‌شود مگر اینکه والدین برنامه‌ریزی دقیق و بلند مدتی در این زمینه داشته باشند و جوان را با هدف والای یاری حضرت آشنا کنند.

وقتی به زندگی جوانان مؤمن نگاه می‌اندازیم، می‌بینیم که راز شادی آن‌ها هم، همین موضوع بوده است. آن‌ها اوقات فراغتشان را با سرگرمی‌های حلال پُر می‌کنند و با افراد شایسته معاشرت دارند و هدف خود را جلب رضایت حضرت حجت قرار داده‌اند.

یکی از مشکلات جوانان امروز این است که همه چیز از اول برایشان مهیا است اما والدین نتوانسته‌اند سرگرمی‌های مفید و مناسب برایش فراهم کنند. از همه مهم‌تر اینکه گاهی والدین دوران وزارت جوان را به رسمیّت نمی‌شناسند. به همین دلیل امروز ما با بخشی از جوانانی رویه‌رو می‌شویم که یا دین گریزنند، یا افسرده و یا بزهکار، در صورتی که والدین آن‌ها می‌توانستند با تربیتی صحیح، جوان مهدوی همراه با شور و نشاط و تلاش، تحويل جامعه دهند.

تربیت مهدوی

حریم خصوصی

والدین، نقش موثری در پرورش رفتارهای جنسی سالم فرزندانشان به عهده دارند. به همین دلیل باید سعی کنند که با شناخت مراحل رشد جنس، آداب تربیتی مرسوم در فرهنگ و جامعه را به فرزندانشان منتقل کنند.

تربیت مهدوی

آموزش‌های زودهنگام و ناشیانه مسائل جنسی به فرزندان، آنان را دچار دلهره، اضطراب و اصول بهداشت روانی خانواده را خدشه دار می‌کند. از طرف آموزش دیر هنگام، ناکافی و غیر واقعی نیز مفید نخواهند بود. اگر والدین به پرسش‌ها و کنجکاوی‌های جنسی فرزندان خود پاسخ‌های مناسب و سنجیده بدھند، می‌توانند مانع از انحراف فکری، سرکوب جنسی و مخفی کاری آنها شوند.

والدین نباید طوری رفتار کنند که کودک جرأت نکند این مسائل را از آن‌ها پرسد، زیرا اگر کودک از شما به جواب نرسد از راه‌های دیگر به جواب می‌رسد، راه‌هایی که ممکن است با آن‌ها به انحراف کشیده شود.

آموزش‌های جنسی باید به تدریج، گام به گام و متناسب با سن و درک فرزندان باشد. تربیت جنسی، آموزش رابطه جنسی نیست، بلکه آموزش حریم خصوصی و خود مراقبتی و پاکدامنی است و پاکدامنی از ویژگی‌های یاران امام زمان می‌باشد.

مدیریت دوران بلوغ

تریبیت مهدوی

والدین باید قبل از بالغ شدن فرزند، با او در مورد خصوصیات و ویژگی‌های بلوغ صحبت کنند. با این کار فرزندان درک درستی از بلوغ خواهند داشت و می‌فهمند که قرار است چه تغییراتی در بدن آنها رخ دهد. در این صورت دچار ترس بی‌مورد نمی‌شوند، به والدین اعتماد کرده و مشکلاتشان را اول با آن، ها در میان می‌گذارند. والدین باید برای فرزندانشان شرح دهند که تغییرات جسمانی بدن آنها، همراه با تغییرات عاطفی، شناختی و رفتاری خواهد بود.

نظارت‌های والدین باید به طور غیر مستقیم باشد. اگر فرزندان نسبت به والدین احساس امنیت کنند، به آرامش و رضایت می‌رسند.

البته آموزش‌ها نباید موجب تحریک غریزه جنسی آنها شود. آموزش‌های غلط که با دروغ، فریب و پنهان‌کاری همراه باشد، آسیب‌های جدی به فرزند می‌زند و اگر جوان در انحراف جنسی فرو رود، قلب و روح او بیمار و از مهدی‌یاوری دور می‌شود.

والدین باید به دو صفت که در دوران بلوغ بروز می‌کند، توجه ویژه‌ای داشته باشند؛ یکی شکفته شدن غریزه جنسی و دیگری طروات و زیبایی جوانی است. والدین می‌توانند با تربیت صحیح، کاری کنند که بهار جوانی فرزندشان، وقف یاری امام شود.

زندان غیبت

تریتی مهدوی

بنیان‌های رفتاری و تربیتی انسان بر باورها و اعتقادات او استوار است و اگر دنیا و دنیاگرایی و توجه به مادیات در وجود انسان ریشه کند، دیگر نمی‌تواند بر اساس هدف معنوی و آخرتی برنامه‌ریزی کند.

در تربیت باورهای مهدوی ابتدا باید راهِ تکامل (صراطِ مستقیم) را بشناسیم.

در راه رسیدن به هر هدفی آسیب‌های وجود دارد. مسیر انتظار نیز، به دلیل طولانی بودن و گذر زمان بسیار، در معرض آسیب‌های بسیاری قرار دارد، آسیب‌هایی مانند سطحی‌نگری، آرزوی تحقق ظهور بدون عمل، دنیا طلبی و...

البته ما باید در کنار آسیب‌شناسی، دشمن‌شناس نیز باشیم، تا بتوانیم جلوی حمله‌ها را بگیریم.

امروزه دشمن بسیاری از ارزش‌های ما را به ضدّ ارزش تبدیل کرده است، به طوری که دیگر ایثار، از خودگذشتگی، تلاش برای نجات خود و دیگران، مفهوم چندانی ندارد.

اما اگر ما به دنبال نجات هستیم، باید حضرت را از زندان غیبت آزاد کنیم. باید مصلحت امام را بر خواسته‌های خود مقدم بداریم، به طوری که هدف اول زندگیمان تحقق ظهور ایشان باشد، نه چیز دیگر.

پاک‌زیستی

متأسفانه بعضی از منتظران، بر خلاف این که عبادات ظاهري را به خوبی انجام می‌دهند، اما در فضائل اخلاقی، در پایین‌ترین مرتبه هستند و این خود مانع برای ظهور است.

تربیت اخلاقی به معنی پرورش فضایل اخلاقی، تقویت روحیه ایمانی و ارزش‌گرایی در شخص منتظر است. ما باید بدانیم که با تقویت اخلاق در مسیر هدایت قرار می‌گیریم و آسان‌تر به امام می‌رسیم.

فضایل اخلاقی آنچنان اهمیت دارد که پیامبر می‌فرمایند: من برای به کمال رساندن اخلاق مبعوث شده‌ام.*

منظور از اخلاق‌گرایی، هم اخلاق فردی و هم اجتماعی است. اخلاق نامناسب، گناه را در قلب پرورش داده و روح را تاریک می‌کند. پس باید مشکلات روحی و اخلاقی‌مان را بشناسیم و برای رفع آن‌ها تلاش و روح و قلب خود را از آن‌ها پاک کنیم. در مرحلهٔ بعد باید خود را با اخلاق نیکو آراسته کنیم و مواردی که در مكتب مهدویت یاد گرفته‌ایم را در خود نهادینه کرده تا به ثبات اخلاقی برسیم.

باید همیشه خود را در محضر خدا و امام ببینیم، تا بتوانیم بر ترک گناه مواظبت کنیم. فراموش نکنیم اگر می‌خواهیم به پاک‌ترین فرد جهان برسیم، خودمان باشیم و پاک زندگی کنیم.

تربیت مهدوی

۱- مکارم الأخلاق ج ۱، ص ۸

جامعه‌مهدوی؛ جامعه‌ای پویا

تریت اجتماعی یعنی تربیت نسل منتظر برای حضور فعال و مهدوی در اجتماع، و یعنی تربیت نسلی که به وظایف و مسئولیت‌های خود آگاه بوده و به آن عمل کند.

به همین جهت باید از گوشه‌گیری، اینزوا و بی‌اعتنایی پرهیز کنیم و درد جامعه را درد خود بدانیم و به دنبال وحدت، همبستگی و دوری از اختلاف و دشمنی باشیم.

حکومت‌های بی‌دین و نامشروع، نسبت به امور اجتماعی و فساد و تباہی‌های جامعه، بی‌تفاوت هستند. اما جامعه‌مهدوی، پرتلash، پویا، سازنده، با برنامه و در تضاد و مبارزه با ظلم، فساد و بی‌عدالتی است. جامعه‌مهدوی، حکومت‌های نامشروع را نمی‌پذیرد و برای تشکیل حکومت حضرت تلاش می‌کند. مدعیان دروغین را پس زده و با انحراف و منحرفان برخورد می‌کند. رفتارش بر اساس عقل و فطرت است و چون تربیت شده مکتب اهل‌بیت است، صبورانه مشکلات را تحمل کرده و چاره‌جویی می‌کند.

تربیت مهدوی

گل آفتاب‌گردان

همیشه باورها و اعتقادات شیعه بر اساس مبانی عقلی و دلایل محکم بوده، اما در این میان نمی‌توان از تأثیر محبت، عاطفه و احساس نیز چشم‌پوشی کرد.

تربیت مهدوی

اما مر به خاطر شخصیت و جایگاهش نسبت به همه انسان‌ها محبت دارد. اما

ما چگونه‌ایم؟ تا به حال فردی که عاشق شده را از نزدیک دیده‌اید؟

عاشق بی‌قرار و مشتاقِ دیدار یار است. تمام زندگی‌اش، تحت تأثیر معشوق است.

برای همین خود را به صفاتی آراسته می‌کند که مورد توجه اوست و از این دنیا هیچ چیزی جز خشنودی عشقش را نمی‌خواهد. حالا بگویید چقدر عاشق حضرت بوده‌ایم؟

آیا کارهایمان مورد قبول حضرت است؟

اگر واقعاً حضرت را دوست داریم، باید این محبت در اعمالمان نمایان باشد. عشق

واقعی ما نسبت به حضرت را می‌توان از کارهای خالصانه‌ای که برای ایشان انجام

می‌دهیم، فهمید. عاشق حضرت سختی‌ها را تحمل می‌کند و از هیچ تلاشی برای

زمینه‌سازی دریغ نمی‌کند. گل آفتاب‌گردان همیشه به سمت آفتاب می‌چرخد. مانیز باید

همیشه به سمت حضرت حجت حرکت کنیم.

مشتی‌گندم

نسلِ منتظر، دارای تربیت دینی حق باور است، به بینش و رشد بالایی رسیده و به دور از افراط و تفریط عمل می‌کند. حول محور ایمان حرکت می‌کند و باور به مهدویت و انتظار را از مهمترین وظایف خود می‌داند، به طوری که تمام برنامه‌های فردی و اجتماعی خود را بر اساس آن پی‌ریزی می‌کند.

در جامعه‌ای که از عناصری با هويت مهدوی تشکيل شده، حرکت عمومی به سوی اقامهٔ خوبی‌هاست و در محیطی که اصلاح، سازندگی، اميدبخشی، نشاط، تلاش و همکاری وجود دارد، زمینهٔ رشد باورهای دینی و مهدوی در افراد جامعه پدید می‌آيد. به علاوهٔ منتظرانی که به برکت انتظار، هويت دینی و مرزهای اعتقادی خود را حفظ کرده‌اند، در برابر سختی‌ها و مشکلات صبور هستند و دچار ناامیدی و سستی نمی‌شوند.

امتحانات و غریال‌های آخرالزمان شبیه به انبار گندمی است که گندم‌هاییش آنقدر فاسد می‌شود که صاحب آن در نهایت به اندازه‌ی مشتی گندم سالم از آن انبار برداشت می‌کند. پس فرد منتظر باید آگاهی و دانش خود را بالا برد و هیچ‌گاه توکل و توسل را فراموش نکند.

تربیت مهدوی

انسان واقعی

قطعاً هر انسانی به خودی خود و از بدو تولد تمامی کمالات انسانی را به همراه ندارد و بلکه نیازمند آموزش و تعلیم است تا به انسانیت واقعی برسد. و ما می‌توانیم با تربیت صحیح از خودمان انسان و انسانیت به یادگار بگذاریم.

تربیت مهدوی

جامعه نمونه، جامعه‌ای است که در آن، مریانی مهدوی وارد امر تربیت شوند و تربیت فرزندان یعنی مدیران و مسئولان آینده آن جامعه را بر عهده بگیرند. بخش عمده‌ای از تربیت هر فرد می‌تواند در مدرسه شکل بگیرد، پس مدارس و معلمان قطعاً تأثیر بسیار مهمی در امر تربیت افراد می‌توانند داشته باشند. البته متأسفانه امروزه کمبودهایی در زمینه امور تربیتی در سطح مدارس مشاهده می‌شود که قطعاً باید اصلاح شود.

ما همیشه باید خودمان تلاش کنیم تا پرچمدار تربیت نسل منتظر باشیم. باید دانش و آگاهی خود را بالا ببریم و در راه تربیت مهدوی، سختی‌ها را تحمل کنیم و از هیچ تلاشی دست نکشیم، که ظهور در گروی مهدوی شدن افراد جامعه است.